

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Zarys historii sportu - wykład, PG_00189727						
Kierunek studiów	Prawo w sporcie						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Prawa i Administracji -> Katedra Historii Prawa						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Dawid Michalski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przedstawienie w perspektywie historycznej głównych etapów rozwoju regulacji dotyczących sportu oraz uwarunkowania kluczowych dylematów związanych z funkcjonowaniem prawa sportowego, w szczególności relacji między prawem publicznym i prywatnym, między regulacjami państwowymi i wewnętrznymi przepisami organizacji sportowych oraz między wartościami sportowymi a wymaganiami rynku.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu		
	[PSPORTL3_W04] Zna i rozumie kluczowe dylematy związane z funkcjonowaniem prawa sportowego, w szczególności w zakresie relacji między prawem publicznym i prywatnym, między regulacjami państwowymi i wewnętrznymi przepisami organizacji sportowych oraz między wartościami sportowymi a wymaganiami rynku.		Zna i rozumie w perspektywie historycznej główne etapy rozwoju regulacji dotyczących sportu oraz uwarunkowania kluczowych dylematów związanych z funkcjonowaniem prawa sportowego, w szczególności relacji między prawem publicznym i prywatnym, między regulacjami państwowymi i wewnętrznymi przepisami organizacji sportowych oraz między wartościami sportowymi a wymaganiami rynku.		[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny		

Treści przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historia sportu jako dyscypliny naukowej definicje sportu, kultury fizycznej, wychowania fizycznego; miejsce historii sportu w systemie nauk; podstawowe źródła i metody badań historycznosportowych. 2. Najdawniejsze formy aktywności fizycznej funkcje ruchu w społecznościach pierwotnych i najstarszych cywilizacjach (Egipt, Mezopotamia, Chiny, Indie); związek ćwiczeń fizycznych z religią, wojną, pracą i obyczajem. 3. Świat grecko-rzymski ideały cielesności i rywalizacji w kulturze greckiej; główne formy współzawodnictwa (igrzyska, agon); rzymskie widowiska i ich społeczne znaczenie. 4. Europa średniowieczna i wczesnonowożytna turnieje rycerskie, łowy, zabawy ludowe jako protosport; miejskie bractwa i ich funkcje; przemiany podejścia do ciała w humanizmie i Oświeceniu. 5. Narodziny sportu nowoczesnego wpływ rewolucji przemysłowej i urbanizacji na kulturę czasu wolnego; szkolne i wojskowe systemy wychowania fizycznego w XIX wieku; kodyfikacja gier, powstawanie klubów i związków sportowych; kształtowanie się i różnicowanie nowoczesnych dyscyplin sportowych. 6. Międzynarodowy ruch sportowy i igrzyska geneza nowożytnych igrzysk olimpijskich; postać Pierrea de Coubertina i idea nowożytnych igrzysk olimpijskich; rozwój igrzysk letnich i zimowych; początki sportu kobiet i sportu osób z niepełnosprawnościami w wymiarze międzynarodowym. 7. Sport, państwo i ideologie w XX wieku sport jako narzędzie budowania tożsamości narodowej; sport w systemach autorytarnych i totalitarnych; rywalizacja sportowa w okresie zimnej wojny; początki kształtowania się nowoczesnego prawodawstwa sportowego na poziomie krajowym i międzynarodowym. 8. Medializacja, komercjalizacja i globalizacja sportu rozwój mediów sportowych (radio, telewizja, internet); sponsoring, prawa do transmisji i profesjonalizacja; globalne ligi i wielkie imprezy sportowe; rozwój i globalizacja wybranych dyscyplin sportowych (piłka nożna, koszykówka, sporty motorowe itp.). 9. Kultura fizyczna i sport na ziemiach polskich do 1918 roku ruch gimnastyczny i towarzystwa sportowe w warunkach zaborów; pierwsze kluby i zawody; próby tworzenia ogólnokrajowych struktur sportowych; pierwsze regulacje normatywne dotyczące organizacji zawodów sportowych. 10. Sport w Polsce w XX wieku instytucjonalizacja sportu w II Rzeczypospolitej; udział Polski w ruchu olimpijskim; model sportu w Polsce Ludowej, sport masowy i wyczynowy; najważniejsze sukcesy i problemy; kształtowanie się polskiego prawodawstwa sportowego oraz normatywnych podstaw organizacji zawodów sportowych. 11. Sport w Polsce po 1989 roku zmiany ustrojowe a system sportu; rola samorządu i sektora prywatnego; organizacja dużych imprez sportowych; rozwój sportu kobiet, dzieci i młodzieży oraz sportu osób z niepełnosprawnościami; transformacja ustawodawstwa sportowego po 1989 roku i rozwój regulacji dotyczących bezpieczeństwa i standardów zawodów sportowych. 12. Współczesne wyzwania i kierunki badań w historii sportu sport a płeć, rasa, klasa i niepełnosprawność; etyczne problemy sportu (doping, korupcja, przemoc); sport w kontekście praw człowieka i debaty nad prawem do sportu; ewolucja międzynarodowych i krajowych norm prawnych regulujących organizację i przebieg zawodów sportowych (normy federacji sportowych, standardy bezpieczeństwa, regulaminy rozgrywek). 						
Wymagania wstępne i dodatkowe							
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Sposób oceniania (składowe)</th> <th style="width: 33%;">Próg zaliczeniowy</th> <th style="width: 33%;">Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Test</td> <td>51.0%</td> <td>100.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Test	51.0%	100.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej					
Test	51.0%	100.0%					

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>W. Lipoński, <i>Historia sportu. Na tle rozwoju kultury fizycznej</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012</p> <p>J. Gaj, K. Hądzelek, <i>Dzieje kultury fizycznej w Polsce</i>, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Poznań 1997</p> <p>A. Guttmann, <i>From Ritual to Record. The Nature of Modern Sports</i>, Columbia University Press, New York 1978 (kolejne wydania).</p> <p>M.G. Phillips, D. Booth, C. Adams (red.), <i>Routledge Handbook of Sport History</i>, Routledge, LondonNew York 2022.</p>
	Uzupełniająca lista lektur	J. Gaj, K. Hądzelek, <i>Dzieje kultury fizycznej w Polsce w XIX i XX wieku</i> , Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Poznań 1991.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.